

केंद्र पुरस्कृत समग्र शिक्षा (प्राथमिक शिक्षण, माध्यमिक शिक्षण व शिक्षक शिक्षण) कार्यक्रमासाठी अनुसूचित जाती उपयोजनेचा (SCP) दुसऱ्या हप्त्याचा शिळ्क अनावर्ती निधी वितरित करणेबाबत. (केंद्र हिस्सा व राज्य हिस्सा).

महाराष्ट्र शासन

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- समग्र २०२५/प्र.क्र. १२६ (E- १२४९२४९)/ एसडी-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.

दिनांक: ०६ फेब्रुवारी २०२६.

वाचा :-

- १) राज्य प्रकल्प संचालक (समग्र शिक्षा), महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई यांचे पत्र, क्र. मप्राशिप / सशि/ २रा हप्ता/ NR/ (GEN, SC, ST, DIET Exc) निधी मागणी/ २०२५-२६/ ४०२, दि. ०४.०२.२०२६.
- २) केंद्र शासनाचे आदेश, क्र. एफ क्र. १०-४/२०२५-IS.१ (NR/SC), दि. ०३.०२.२०२६.
- ३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचे परिपत्रक, क्र. बीयुडी २०२४/प्र. क्र. ६९/ अर्थसंकल्प (विघ्यो), दि. ०६.०८.२०२४.
- ४) वित्त विभागाचे परिपत्रक, दि. ०५.१२.२०२३, दि. ०८.१२.२०२४ व दि. ०७.०४.२०२५.

प्रस्तावना :-

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात समग्र शिक्षा योजनेच्या अनुसूचित जाती (SCP) या घटकाकरिता केंद्र हिस्सा व त्यास समरूप राज्य हिस्सा वितरित व खर्च करावयाचा आहे. याकरिता केंद्र शासनाने संदर्भ क्र. २, दि. ०३.०२.२०२६ रोजीच्या आदेशान्वये रु. १०,६१,२६,०००/- इतका निधी वितरित केलेला आहे. सदर निधी व त्यास समरूप राज्य हिस्स्याचा निधी वितरित करण्याची विनंती राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई यांनी संदर्भ क्र. १, दि. ०४.०२.२०२६ रोजीच्या पत्रान्वये केली आहे.

२. समग्र शिक्षा योजनेच्या अनुसूचित जाती (SCP) या घटकाखाली केंद्र हिस्सा व त्यास समरूप राज्य हिस्स्याकरिता वितरित व खर्च करावयाची तरतूद उपलब्ध आहे. त्यानुषंगाने वित्त विभाग व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या परिपत्रकान्वये दिलेल्या सुचंनानुसार समग्र शिक्षा योजनेतर्गत सन २०२५-२६ या वर्षात अनुसूचित जाती (SCP) उपयोजनेचा केंद्र हिस्सा (६०%) २२०२ आय ७४६, ३१-सहायक अनुदाने या लेखाशिर्षाखाली रु. १०,६१,२६,०००/- इतका निधी तसेच सदर निधीच्या समरूप राज्य हिस्सा (४०%) २२०२ आय ७५५, ३१-सहायक अनुदाने या लेखाशिर्षाखाली रु. ७,०७,५०,६६७/- असा एकूण रु. १७,६८,७६,६६७/- इतका निधी मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाकरिता केंद्र शासनाने समग्र शिक्षा योजनेसाठी अनुसूचित जाती (SCP) या घटकाकरीता वितरीत केलेला निधी केंद्र हिस्सा “मागणी क्रमांक एन-३, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१ प्राथमिक शिक्षण, ७८९, अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना, (०१) अनुसूचित जाती उपयोजना, (०१) (०३) समग्र शिक्षा अभियान (केंद्र हिस्सा ६० टक्के), (२२०२ आय ७४६), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर)” या लेखाशिर्षाखाली रु.१०,६१,२६,०००/- इतका निधी तसेच सदर निधीच्या समरूप राज्य हिस्सा “मागणी क्रमांक एन-३, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१ प्राथमिक शिक्षण, ७८९, अनुसूचित जातीसाठी विशेष घटक योजना, (०१) अनुसूचित जाती उपयोजना, (०१) (०४) समग्र शिक्षा अभियान (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (२२०२ आय ७५५), ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर)” या लेखाशिर्षाखाली रु. ७,०७,५०,६६७/- असा एकूण रु. १७,६८,७६,६६७/- इतका निधी राज्य प्रकल्प संचालक (समग्र शिक्षा), महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, चर्नी रोड, मुंबई यांचेकडे समग्र शिक्षा योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी या आदेशान्वये सुपुर्द करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर अनुदान सशर्त अनुदान असुन यापुर्वी वितरीत केलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करण्यात आले आहे. या अनुदानाच्या अटी व शर्ती सदर शासन निर्णयात नमुद केल्या आहेत.

३. समग्र शिक्षा योजनेतील सर्व खर्च हा Single Nodal Account (SNA) मधून करण्यात यावा.

४. सदर खर्च संदर्भाधिन वित्त विभागाचे दि. ०७.०४.२०२५ रोजीचे परिपत्रक व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचे दि. ०६.०८.२०२४ रोजीच्या परिपत्रकान्वये दिलेल्या सूचनांनुसार करण्यात यावा. सदर निधी आहरीत करून वितरीत करण्यासाठी अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (रोख/लेखा शाखा), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, यांना "आहरण व संवितरण अधिकारी" तर सह/उप सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय यांना "नियंत्रक अधिकारी" म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी निधी कोषागारातून आहरित करून निधी समग्र शिक्षा यांच्या बँक खात्यात जमा करावा.

५. सदर शासन निर्णयान्वये वितरित केलेला निधी केंद्र शासनाचे दि. ०३.०२.२०२६ रोजीच्या आदेशामध्ये दिलेल्या निदेशानुसार व सन २०२५-२६ च्या वार्षिक कार्ययोजना व अंदाजपत्रक प्रकल्प मान्यता मंडळाने (PAB) मंजूर केलेल्या समग्र शिक्षा योजनेच्या चालू योजनांच्या आवर्ती/अनावर्ती बाबीसाठी खर्च करावा. आवर्ती व अनावर्ती बाबींचा सविस्तर तपशील सोबत परिशिष्ट "अ" येथे जोडला आहे.

६. वित्त विभागाचे दि. ०७.०४.२०२५ रोजीचे परिपत्रक व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचे दि. ०६.०८.२०२४ रोजीच्या परिपत्रकान्वये दिलेल्या सूचनांनुसार तसेच खर्चासंबंधीच्या सध्याच्या शासकीय घोरणास अनुसरुन मंजूर आराखड्यानुसार याच वर्षात सदर निधी खर्च होईल, याची दक्षता घ्यावी.

५. अनुसूचित जाती विशेष घटक योजना क्षेत्रात, अनुसूचित जाती उपयोजना बाह्य क्षेत्रात केलेला खर्च स्वतंत्रपणे नोंदविला जाईल याची दक्षता घ्यावी, जेणेकरून शासनाला उपयोजने क्षेत्राबाहेरील योजनांवर होणाऱ्या खर्चावर संनियंत्रण ठेवता येईल.

६. अनुसूचित जाती विशेष घटक कार्यक्रमांतर्गत उपलब्ध करून दिलेल्या तरतुदीतून अनुसूचित जाती उपयोजना क्षेत्रात पायाभूत सुविधा निर्माण करण्याबाबतच्या तसेच वैयक्तिक लाभाच्या योजना घेण्यात याव्यात आणि अनुसूचित जाती उपयोजना बाह्य क्षेत्रात फक्त वैयक्तीक लाभाच्या योजना घेण्यात याव्यात.

७. अनुसूचित जाती या लेखाशिर्षाखाली उपलब्ध करून दिलेल्या तरतुदीतून झालेल्या खर्चाचा अहवाल, निधी उपयोगिता प्रमाणपत्र, लेखाशिर्षनिहाय /उप लेखाशिर्षनिहाय साध्य झालेले भौतिक उद्दिष्ट्ये इ.माहिती, संबंधित क्षेत्रिय अधिकारी यांनी आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे; सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग व शालेय शिक्षण विभागास प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत न चुकता पाठवावी.

८. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचे दि. ०७.०४.२०२५ रोजीचे परिपत्रक व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचे दि. ०६.०८.२०२४ रोजीच्या परिपत्रकान्वये दिलेल्या सुचनानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२६०२०६१७४३५५३१२१ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ. अ. कुलकर्णी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव
३. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव मंत्रालय मुंबई ३२
२. मा. मंत्री/ राज्यमंत्री (शालेय शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. प्रधान सचिव, (शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
६. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
७. आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे.
८. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई.
९. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२ मुंबई, नागपूर.
१०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२ मुंबई/नागपूर.
११. संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-६३.
१२. सर्व वरिष्ठ लेखा परीक्षक (शिक्षण विभाग).

- १३. अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई
- १४. सह सचिव (प्रशासन), शालेय शिक्षण व क्रीड़ा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १५. वित्त विभाग, (व्यय-५/अर्थसंकल्प शाखा), मंत्रालय, मुंबई
- १६. अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, लेखाशाखा, शालेय शिक्षण व क्रीड़ा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १७. अवर सचिव (अर्थसंकल्प), शालेय शिक्षण व क्रीड़ा विभाग, मंत्रालय , मुंबई.
- १८. निवड नस्ती (एसडी-१).

शासन निर्णय क्रमांक समग्र २०२५/प्र.क्र. १२६ (E- 1249249)/एसडी-१, दि. ०६ फेब्रुवारी २०२६ सोबतचे
 “परिशिष्ट-अ”

केंद्र पुरस्कृत समग्र शिक्षा (प्राथमिक शिक्षण, माध्यमिक शिक्षण व शिक्षक शिक्षण) उपयोजनेचा अनुसूचित जाती (SCP) घटकातील दुसऱ्याचा केंद्र हिस्सा व राज्य हिस्साकरिता वितरित करावयाच्या निधीचे अनावर्ती बाबींनुसार तपशील:-

अ. क्र.	बाब	केंद्र शासन आदेश दिनांक	अनावर्ती		एकूण
			केंद्र	राज्य	
१	प्राथमिक शिक्षण	०३.०२.२०२६	७,७५,८९,०००	५,१७,२६,०००	१२,९३,१५,०००
२	माध्यमिक शिक्षण	०३.०२.२०२६	२,८५,३७,०००	१,९०,२४,६६७	४,७५,६९,६६७
३	शिक्षक शिक्षण	०३.०२.२०२६	०	०	०
एकूण			१०,६९,२६,०००	७,०७,५०,६६७	१७,६८,७६,६६७

(अ. अ. कुलकर्णी)
 अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन